

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 2 ====

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 24. avgust 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Izpitna pola 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so **vsi odgovori** v nalogi **vsebinsko in jezikovno pravilni**. Vsebinsko napačen in jezikovno pravičen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 6. 8. 2020/6. avgusta 2020 ♦ Delu/časopisu Delo ♦ Irena Štaudohar ♦ bralcem Dela/bralcem časopisa Delo 		2, 3 jezikovno pravilni vpisi 1 točka, 4 jezikovno pravilni vpisi 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izhodiščno besedilo je nastalo <u>ob izdaji/izidu stripa/risoromana</u> (Zorana Smiljanića) Črni plamen. 		1 točka za vsebinsko ustrezen odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Tretji/3. odstavek besedila ima mednaslov Trst je bil naš, saj je bilo to nekoč največje slovensko mesto/saj je nekoč tam živele več Slovencev kot v Ljubljani. 		1 točka za vsebinsko ustrežno pojasnilo + 1 točka za jezikovno pravilno poved s pojasnjevalnim priredjem.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Pesmi sta napisala pesnika dveh narodov, ki sta v Trstu živila v medsebojnem konfliktu./Kosovelova in d'Annunzijeva pesem predstavljata Slovence in Italijane, med katerimi je v mestu prihajalo do prepirov in nestrpnosti./Pesmi govorita o tem, da slovenski in italijanski svet nista mogla sobivati v istem mestu zaradi fašizma oz. preganjanja Slovencev. 		2 točki za vsebinsko ustrezno pojasnilo + 1 točka za jezikovno pravilno večstavčno poved.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1/1. ◆ ogerij 		1 1
5.2.	1	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Beseda plamen ima premični naglas/naglasni tip./Pri sklanjanju se naglasno mesto spremeni/premakne/pomakne na sledeči/naslednji samoglasnik/zlog. 		1
5.3.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nevtralni plamen/oksidativni plamen/metalec plamenov ◆ v terminološkem gnezdu 		1 1
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.1.	1	◆ C		
6.2.	2	◆ prispodobo ali metaforo		
6.3.	1	◆ spada, pričakovana		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ [dʎ], [ə] ♦ [s] ♦ [ʎ] ♦ [u] ♦ [u] ♦ [w]/[u] ♦ [ot] 	Še sprejemljiva rešitev: [ʎ]	1 točka za 2 pravilna zapisa.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ eleganten ♦ plesna/hotel ♦ domu ♦ tržaškem ♦ restavracija ♦ (v), so, in 		1 točka za 2 pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila																				
9.1.	6	<table border="1"> <tr> <td>Besede, iz katerih so tvorjenke nastale</td> <td>Tvorjenka</td> <td>Besedotvorno obrazilo</td> <td>Vrsta tvorjenke</td> </tr> <tr> <td>risati, roman</td> <td>risoroman</td> <td>♦ -o-</td> <td>♦ zloženka</td> </tr> <tr> <td>oblikovati</td> <td>sooblikovati</td> <td>♦ so-</td> <td>♦ sestavljenka</td> </tr> <tr> <td>edin</td> <td>Edinost</td> <td>♦ -ost</td> <td>♦ izpeljanka</td> </tr> <tr> <td>pet in dvajset</td> <td>petindvajset</td> <td>♦ /, /</td> <td>♦ sklop</td> </tr> </table>	Besede, iz katerih so tvorjenke nastale	Tvorjenka	Besedotvorno obrazilo	Vrsta tvorjenke	risati, roman	risoroman	♦ -o-	♦ zloženka	oblikovati	sooblikovati	♦ so-	♦ sestavljenka	edin	Edinost	♦ -ost	♦ izpeljanka	pet in dvajset	petindvajset	♦ /, /	♦ sklop		1 točka za 2 pravilno določeni besedotvorni obrazili, 1 + 1 + 1 + 1 za vrsto tvorjenke.
Besede, iz katerih so tvorjenke nastale	Tvorjenka	Besedotvorno obrazilo	Vrsta tvorjenke																					
risati, roman	risoroman	♦ -o-	♦ zloženka																					
oblikovati	sooblikovati	♦ so-	♦ sestavljenka																					
edin	Edinost	♦ -ost	♦ izpeljanka																					
pet in dvajset	petindvajset	♦ /, /	♦ sklop																					
9.2.	2	<table border="1"> <tr> <td>Besedna zveza</td> <td>Sopomenska tvorjenka</td> </tr> <tr> <td>grafični roman</td> <td>♦ graforoman</td> </tr> <tr> <td>roman v stripu</td> <td>♦ striporoman</td> </tr> </table>	Besedna zveza	Sopomenska tvorjenka	grafični roman	♦ graforoman	roman v stripu	♦ striporoman		1 1														
Besedna zveza	Sopomenska tvorjenka																							
grafični roman	♦ graforoman																							
roman v stripu	♦ striporoman																							
Skupaj	8																							

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila								
10.	1	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ ker gre za novejšo besedo/neologizem/novotvorjenko/beseda risoroman je v slovenščini še nova/neustaljena										
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila								
11.	2	♦ B										
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila								
12.	3	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Prijatelj Strečkovega očeta je Tržačan.		1 + 1 za pravilni tvorbi besed + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.								
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila								
13.1.	4	♦ <u>njegova</u> epska saga ♦ o <u>tem</u> dogodku ♦ po <u>kakšnem</u> zgodovinskem dogodku ♦ je bilo v <u>njem</u> kar 274 predstav	<table border="1"> <tr> <td>Samostalniški zaimsek</td> <td>Pridevniški zaimsek</td> </tr> <tr> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>	Samostalniški zaimsek	Pridevniški zaimsek		X		X		X	1 točka za pravilno vrstico.
Samostalniški zaimsek	Pridevniški zaimsek											
	X											
	X											
	X											
13.2.	2	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Se nikoli nisem slišal zanj./Ponj sem se odpravil z avtomobilom./Bila je zelo ponosna nanj./Pogledala je vanj z začudenimi očmi.		1 točka za pravilno obliko zaimka + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.								
Skupaj	6											

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ verjetnost ♦ stopnjevanje 		1 1
14.2.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ogleдалo je ostalo celo. ♦ pridevnik/pridevniška beseda 		1 točka za pravilno spremenjeno naglasno mesto + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
14.3.	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ enakopisnici 		1
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ivan Cankar je z njegovo pomočjo postal nesmrtni stripovski superjunak. 		1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtani stavčni člen.
15.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ nepolnopomenski ♦ povedkovo določilo 		1 1
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.	3	♦ B		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.1.	1	♦ pojasnjevalnem		
17.2.	1	♦ namreč		
17.3.	1	♦ protivno		
17.4.	2	♦ Strip Črni plamen se začne s poezijo neverjetno različnih (si) pesnikov.		1 točka za pravilno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.	4	Izpis naveznika ♦ ga, njegovo ♦ Delo ♦ stripovskemu albumu	Način navezovanja ♦ z (osebnim) zaimkom/z (svojinim) zaimkom/s pozaimljanjem ♦ z nadpomenko ♦ z dobesedno ponovitvijo	1 točka za 3 pravilno izpisane naveznike, 1 + 1 + 1 točka za poimenovanje načina navezovanja.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.	5	♦ Trst je velik pečat pustil tudi v slovenski književnosti. Prav v tem mestu se je Primož Trubar srečal z idejami reformacije, ko je bival pri tržaškem škofu Petru Bonomu. Mesto opeva tudi France Prešeren, ki v svoji hudomušni pesmi Od železne ceste pravi, da so kranjska dekleta košata, Štajerke prijazne, Tržačanke pa bogate. V pesmi pozdravlja prihod železnice v Ljubljano, ki je bila tedaj del nove železniške povezave Dunaj-Trst. Zadnje mesece življenja je v Trstu preživel tudi modernist Dragotin Kette, njegov sodobnik Ivan Cankar pa je meščane nagovoril z več odmevnimi predavanji. Za enega največjih tržaških književnikov danes velja Boris Pahor, ki je požig Narodnega doma doživel kot sedemletni otrok in prizor opisal v romanu Grmada v pristanu iz leta 1972.		Dva pravilna popravka 1 točka. Vsak napačen popravek izniči pravilnega do 0 točk.

Naloga**Primer besedila**

20.

Požig srca slovenstva v Trstu

V letu 2020 je minilo 100 let od žalostnega dogodka v slovenski zgodovini. V Trstu je 13. julija 1920 prišlo do tragičnega požiga Narodnega doma, simbola slovenske prisotnosti v tem svetovljanskem mestu. Dogodek je postal žalostna priča nestrpnosti in sovražnega odnosa do tržaških Slovencev.

Menim, da je bil požig Narodnega doma nedopusten napad na kulturo naših rojakov. Prav v tej palači so namreč imele sedež številne slovenske in slovanske ustanove. V mestu je tedaj živelo celo več prebivalcev kot v Ljubljani, zato je veljalo za največje slovensko mesto. V Trstu je naše rojake leta 1912 s predavanjem nagovoril Ivan Cankar, zaznamoval pa ga je tudi slovenski arhitekt Maks Fabiani.

Dogodek izpred sto let nas mora opominjati še danes. Še vedno smo pogosto priča nestrpnosti med ljudmi različnih narodnosti, ras in nazorov. Zavedati bi se morali, da smo si ljudje med seboj različni in da nas prav te razlike medsebojno bogatijo.

Peter/Petra Novak

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
20.			
Zgradba	1	♦ naslov in podpis	
	1	♦ členjenost besedila	
Skupaj	2		
Vsebina	1	♦ predstavitev dogodka	
	do 2	♦ izražanje stališča	
	do 2	♦ 2 vsebinska argumenta	
	do 2	♦ opozorilo na problem nestrpnosti	
Skupaj	7		
Slogovna ustrežnost	do 3	♦ npr. jedrnatost (ločitev bistvenega od nebitvenega), ustrežnost (zborni jezik, slogovno nezaznamovano besedišče), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustrežna pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...), ustrežna raba glagolskega časa	Če besedilo ne dosega 60 besed, slogovno ustrežnost točkujemo z 1 točko. Za vsako <u>vrsto napak</u> odštejemo 1 točko do 0 točk.
Skupaj	3		
Jeziškova pravilnost	do 5		Če besedilo ne dosega 60 besed, jeziškovo pravilnost točkujemo z do 2 točkama. Za vsako napako odštejemo 1 točko do 0 točk.
Skupaj	5		
Skupaj	17		

Skupno število točk izpitne pole 2: 90